

Na temelju Pravilnika o dodjeli oznake „Istarska Kvaliteta“ Klasa: 320-01/25-02/4, Urbroj: 2163-03/18-25-1 od 04. ožujka 2025. godine, župan Istarske županije dana 07. ožujka 2025. godine donosi

PRAVILNIK O DODJELI OZNAKE “IQ - ISTARSKA KVALITETA” ZA LIKER TERANINO

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i postupci proizvodnje likera Teranino, njegova kvaliteta, sustav i postupak dodjele oznake “Istarska kvaliteta” te nadzor uporabe oznake.

Teranino je tradicionalni istarski proizvod i pripada skupini jakih alkoholnih pića, kategoriji likera, definiranih *UREDBOM (EU) 2019/787 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 17. travnja 2019. o definiranju, opisivanju, prezentiranju i označivanju jakih alkoholnih pića, upotrebi naziva jakih alkoholnih pića u prezentiranju i označivanju drugih prehrambenih proizvoda, zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za jaka alkoholna pića, upotrebi etilnog alkohola i destilata poljoprivrednog podrijetla u alkoholnim pićima te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 110/2008.*

Proizvodnja likera Teranino u smislu ovog Pravilnika uključuje sve faze proizvodnje i dorade te punjenje u boce.

Članak 2.

Oznaka “Istarska kvaliteta” za Teranino u smislu ovog Pravilnika prvenstveno je namijenjena označavanju proizvoda visoke kvalitete, kao i poticanju razvoja njihove proizvodnje, podizanju razine njihove kvalitete i proizvodnih tehnologija te njihovoj promociji i prodaji na domaćem i svjetskom tržištu.

Članak 3.

Likeri Teranino u smislu ovog Pravilnika mora zadovoljiti zakonsku regulativu o jakim alkoholnim pićima - likerima, zaštiti proizvođača, zaštiti okoliša i zaštiti potrošača te svojim ukupnim svojstvima moraju zadovoljiti kriterije utvrđene ovim Pravilnikom, čime se osigurava viša razina kvalitete od zakonski propisane te uobičajeno zahtijevane i očekivane.

Članak 4.

Oznaka “Istarska kvaliteta” za liker Teranino može se dodijeliti samo proizvođačima koji imaju sjedište i proizvodne površine, odnosno preradbene pogone na području Istarske županije i koji su upisani u zakonom predviđene upisnike. Sve proizvodne faze moraju se obavljati unutar područja vinogradarske podregije Hrvatska Istra.

Članak 5.

Oznaka “Istarska kvaliteta” se sastoji od znaka “IQ” koji se stavlja na utvrđenu ambalažu sukladno člancima 26. i 27. ovog Pravilnika.

Članak 6.

Vizualni identitet oznake "Istarska kvaliteta" za Teranino kao i način njenog korištenja definirani su Elaboratom o vizualnom identitetu oznake "Istarska kvaliteta" i Knjigom grafičkih standarda, koji su sastavni dio ovog Pravilnika.

Proizvodnja i kvaliteta likera Teranino

Članak 7.

Osnova za proizvodnju likera Teranino je vino sorte Teran proizvedeno na području vinogradarske podregije Hrvatska Istra, koje se obogaćuje dodatkom određenog udjela rakije komovice/rakije od grožđa i/ili destilata/etilnog alkohola poljoprivrednog podrijetla i/ili drugih jakih alkoholnih pića te različitih prirodnih začina i aroma tipičnih za Teranino (npr. klinčić i/ili cimet i/ili vanilija i/ili korica citrusa) te sladila.

Minimalni udio vina (sorte Teran) u liker Teraninu (v/v) je 50 %.

Članak 8.

Teranino koji smije nositi oznaku „Istarska kvaliteta“ mora imati sljedeća fizikalno-kemijska svojstva:

- alkoholna jakost od najmanje 15 vol. % do najviše 22 vol. %;
- ukupna kiselost od najmanje 3,7 g/L, izraženo kao vinska kiselina;
- hlapljiva kiselost od najviše 1,30 g/L, izraženo kao octena kiselina;
- količina sladila, izražena kao invertni šećer, od najmanje 120 g/hL.

Članak 9.

Teranino koji smije nositi oznaku „Istarska kvaliteta“ mora imati sljedeća organoleptička (senzorna) svojstva:

- bistroća: bistro;
- boja: različite nijanse tamno crvene ili rubin crvene, srednjeg do vrlo visokog intenziteta;
- miris: čist i izražen, tipičan za Teranino, s prepoznatljivim notama svježih i/ili ukuhane višnje i/ili šumskog/crnog bobičastog voća u skladu sa začinskim notama (npr. klinčić i/ili cimet i/ili vanilija i/ili korica citrusa), bez stranih mirisa;
- okus: harmoničan, uz sklad osjeta svježine, kiselosti, paljenja i slatkoće, čiste retronazalne (povratne) arome tipične za Teranino s prepoznatljivim notama svježih i/ili ukuhane višnje i/ili šumskog/crnog bobičastog voća u skladu sa začinskim notama (npr. klinčić i/ili cimet i/ili vanilija i/ili korica citrusa), bez stranih retronazalnih (povratnih) mirisa;
- organoleptička (senzorna) ocjena kvalitete: najmanje 82 boda.

Sustav dodjele i nadzora uporabe oznake "Istarska kvaliteta" za liker Teranino

Članak 10.

Sustav dodjele oznake "Istarska kvaliteta" za liker Teranino djeluje u sklopu udruge Klaster IQ, a sastoji se od:

- Specijalnog Savjeta za dodjelu oznake (u daljnjem tekstu: Specijalni Savjet);

- Odobrenih Panela (Povjerenstava, Komisija) za organoleptičku (senzornu) ocjenu Teranina (u daljnjem tekstu: Panel);
- Odobrenih laboratorija za fizikalno-kemijsku analizu Teranina (u daljnjem tekstu: Laboratorij);
- Povjerenstva za nadzor (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 11.

Specijalni Savjet za dodjelu oznake "Istarska kvaliteta" za Teranino imenuje Savjet za dodjelu oznake "Istarska kvaliteta" (u daljnjem tekstu: Savjet).

Specijalni Savjet s predsjednikom ima pet članova od kojih dva člana obvezno moraju biti stručnjaci iz područja vinogradarstva i vinarstva i/ili proizvodnje jakih alkoholnih pića, jedan stručnjak iz područja upravljanja kvalitetom, jedan predstavnik udruge Klaster IQ i jedan predstavnik Istarske županije.

Specijalni Savjet:

1. odlučuje o dodjeli i oduzimanju prava uporabe oznake te o tome obavještava davatelja;
2. vodi popis odobrenih Panela i odabire Panel koji će provesti organoleptično ocjenjivanje u smislu ovog Pravilnika;
3. vodi popis odobrenih laboratorija i odabire Laboratorij koji će provesti fizikalno-kemijsku analizu u smislu ovog Pravilnika;
4. utvrđuje iznos koji treba uplatiti za pokriće troškova rješavanja zahtjeva u postupku dodjele prava uporabe oznake;
5. predlaže davatelju godišnji program redovitog nadzora,
6. utvrđuje visinu i način plaćanja naknade za pravo uporabe oznake (licenca);
7. utvrđuje visinu i način plaćanja troškova fizikalno-kemijske analize kao i naknade za rad članova Panela;
8. predlaže davatelju godišnji plan promidžbe oznake;
9. posreduje u sporazumnom rješavanju nesuglasica između korisnika znaka i udruge Klaster IQ, surađuje s Povjerenstvom pri provedbi nadzora, predlaže izmjene i dopune ovog Pravilnika;
10. rukovodi ostalim poslovima u skladu s ovim Pravilnikom.

Savjet donosi poslovnik o svome radu.

Tehničke poslove za savjet vodi udruga Klaster IQ.

Članak 12.

Klaster IQ prima zahtjev za dodjelu prava uporabe oznake, obavlja operativne poslove za Savjet i Povjerenstvo u postupku rješavanja zahtjeva i dodjele prava uporabe oznake, vodi Registar korisnika oznake i odobrenih Panela i Laboratorija te obavlja ostale poslove iz ovog Pravilnika te poslove koje joj povjeri Savjet.

Članak 13.

Odobreni Panel za organoleptičnu (senzornu) analizu je stručno tijelo za organoleptičku (senzornu) analizu likera Teranino za koje je podnesen zahtjev za dodjelu oznake „Istarska kvaliteta“. Panel (povjerenstvo, komisija i sl.) za organoleptičnu (senzornu) analizu moraju sačinjavati certificirani i/ili educirani senzorni ocjenjivači, izvrsni poznavatelji jakih alkoholnih pića, odnosno likera, s iskustvom u provedbi senzorne analize jakih alkoholnih pića, odnosno likera.

Panel za organoleptičku (senzornu) analizu sastoji se od najmanje 6 članova od kojih je jedan predsjednik i jedan tajnik. U samoj organoleptičkoj (senzornoj) analizi sudjeluje najmanje 5 ocjenjivača. Predsjednik Panela može obavljati i funkciju tajnika. Članovi Panela – ocjenjivači moraju imati odgovarajući certifikat, potvrdu o odgovarajućoj edukaciji ili slično, za organoleptičku (senzornu) analizu vina i voćnih vina i/ili jakih alkoholnih pića.

Članak 14.

Dužnosti predsjednika Panela su da:

1. provjeri odgovarajuće uvjete organoleptičke (senzorne) analize;
2. uz tajnika nadzire otvaranje uzoraka, temperaturu, identitet proizvoda i anonimnost u odnosu na članove Panela;
3. provjerava redoslijed ocjenjivanja uzoraka;
4. obavještava članove Panela o uzorcima koje ocjenjuju;
5. kontrolira izračun konačne ocjene.

Predsjednik Panela dužan je zahtijevati ponovno ocjenjivanje uzorka:

1. kada to zahtijeva većina ocjenjivača;
2. kada dođe do velikih razlika u ocjenama pojedinih ocjenjivača;
3. ako ima obrazac za organoleptičku (senzornu) analizu s primjedbom da uzorak ne odgovara oznaci;
4. ako je uzorak ocijenjen u pogrešnom redoslijedu;
5. ako to ocijeni potrebnim iz bilo kojeg drugog opravdanog razloga.

Ponovno ocjenjivanje radi se pod novom šifrom.

Članak 15.

Dužnosti tajnika su da:

1. vodi evidenciju prispjelih i šifriranih uzoraka;
2. priprema listu redoslijeda ocjenjivanja;
3. organizira i nadzire rad pomoćnog osoblja tijekom rada Panela;
4. obračunava konačnu ocjenu;
5. čuva ispunjene obrasce za organoleptičku (senzornu) analizu.

Tajnik Panela zajedno s predsjednikom sastavlja zapisnik o rezultatima ocjenjivanja.

Članak 16.

Panel obavlja organoleptičku (senzornu) analizu prema metodologiji analognoj onoj sadržanoj u Pravilniku o vinarstvu (NN 81/2022 s izmjenama i dopunama), prema Metodi 100 bodova, korištenjem obrasca iz Priloga 1 ovog Pravilnika, uz posebnu pažnju prilikom ocjenjivanja kriterija iz Članka 9. ovog Pravilnika.

Članak 17.

Odobreni Laboratorij za fizikalno-kemijsku analizu mora biti akreditiran prema normi HRN EN ISO/IEC 17025 i ovlašten od Ministarstva poljoprivrede kao službeni laboratorij za provođenje fizikalno-kemijske analize vina i/ili jakih alkoholnih pića. Klaster IQ je dužan voditi Popis odobrenih laboratorija.

Članak 18.

Povjerenstvo za nadzor je tijelo koje skrbi za kontrolu poštivanja odredbi ovog Pravilnika. Povjerenstvo je sastavljeno od tri člana, a dogovorno ga imenuju Savjet i Klaster IQ.

Zajedničkom odlukom Savjeta i Klastera IQ povjerenstvo se može zamijeniti institucijom ili tvrtkom koja je ovlaštena za provođenje nadzora nad sustavima upravljanja kvalitetom.

Povjerenstvo provodi redoviti nadzor poštivanja odredbi ovog Pravilnika u skladu s godišnjim programom nadzora kojeg predlaže Savjet. Povjerenstvo također provodi nadzor po potrebi u skladu s člankom 25. ovog Pravilnika.

Postupak dodjele oznake

Članak 19.

Zahtjev za dodjelu prava uporabe oznake podnosi se Klasteru IQ u razdoblju od 15. veljače do 1. studenog na obrascu.

Prilikom podnošenja prvog zahtjeva prilaže se slijedeća dokumentacija:

- rješenje o upisu u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava ili izvod iz trgovačkog ili obrtnog registra;
- rješenje o upisu u zakonom propisane upisnike u slučaju da je primjenjivo (Upisnik destilera, Upisnik dopunskih djelatnosti, Registracija objekta koji obavlja djelatnost s hranom, Rješenje o registraciji objekta, Registar trošarinskih obveznika, Registar proizvođača trošarinskih proizvoda u ili izvan sustava odgode);
- tehnička dokumentacija o evidenciji vrste i količina sirovine koja se preuzima drugih proizvođača te evidencija o proizvodnji, prometu (nabavka, prodaja i zalihe) i kvaliteti sastojaka, kada je to primjenjivo – osim prilikom podnošenja prvog zahtjeva potrebno je dostaviti i kod promjene stanja

Svake se godine zahtjevu prilaže dokaz o uplaćenom iznosu za pokriće troškova rješavanja zahtjeva u postupku dodjele oznake.

Osim toga, podnositelj zahtjeva mora u razdoblju od 15. veljače do 1. studenog u godini dostaviti:

- godišnju prijavu proizvodnje likera Teranino;
- uzorke Teranina (4 boce) potrebne za fizikalno – kemijsku i organoleptičku (senzornu analizu), u bocama bez obilježja proizvođača.

Članak 20.

Po primitku zahtjeva Klaster IQ provjerava da li je zahtjev podnesen u skladu s ovim Pravilnikom. Ukoliko utvrdi da zahtjev nije potpun, zatražit će da podnositelj dopuni zahtjev.

Ispravno podneseni zahtjev Klaster IQ, s pripadajućom dokumentacijom te rezultatima fizikalno-kemijske i senzorske analize, dostavlja Savjetu, koji je nadležan za njegovo rješavanje.

Članak 21.

Ako su ispunjeni svi uvjeti, Specijalni Savjet donosi odluku o dodjeli prava uporabe oznake za proizvod za koji je zahtjev podnesen.

O zahtjevu za dodjelu prava uporabe oznake, koji Specijalni Savjet odbije, Klaster IQ obavještava podnositelja zahtjeva, uz obrazloženje. Podnositelj zahtjeva može zatražiti naknadnu provjeru o vlastitom trošku.

Članak 22.

Pravo uporabe oznake stječe se ugovorom, koji na temelju odluke Specijalnog Savjeta o pravu uporabe oznake, sklapaju Klaster IQ i korisnik oznake. Pravo uporabe oznake odnosi se samo za količine koje je odobrio Savjet.

Potpisom ugovora o pravu uporabe oznake (u daljnjem tekstu: Ugovor) korisnik oznake preuzima sva prava i obveze koje proizlaze iz ovog Pravilnika.

Oznaka se mora koristiti u skladu s Elabortom o vizualnom identitetu i Knjigom grafičkih standarda iz članka 6. ovog Pravilnika.

Oznaka se može koristiti temeljem ugovora i u promidžbene svrhe, isključivo za proizvod za koji je dodijeljeno pravo uporabe.

Članak 23.

Klaster IQ vodi Registar korisnika oznake u koji se upisuju podaci o proizvođačima Teranina te proizvodima kojima je oznaka dodijeljena, a za koje su sklopljeni ugovori.

U Registar korisnika oznake upisuju se i svi podaci o navedenim likerima Teranino i količinama za koje je odobreno pravo uporabe oznake.

Klaster IQ je dužan, na zahtjev zainteresiranih, omogućiti uvid u Registar korisnika oznake, koji sadrži opće dostupne podatke.

Članak 24.

Podnositelj zahtjeva dužan je Klasteru IQ uplatiti utvrđeni iznos sukladno Odluci o naknadama za dodjelu oznake "Istarska kvaliteta":

- prilikom podnošenja zahtjeva, za pokriće troškova rješavanja zahtjeva;
- prije sklapanja ugovora i tijekom važnosti ugovora - naknadu za pravo uporabe oznake.

Nadzor uporabe oznake

Članak 25.

Redoviti nadzor uporabe oznake provodi se sukladno stavku 3 članka 18. ovog Pravilnika.

Ukoliko u tijeku važenja Ugovora o pravu uporabe oznake Specijalni Savjet ocjeni da su potrebni dodatni nadzor i ispitivanja ili da postoji sumnja u zlouporabi korištenja oznake, Klaster IQ obavještava, uz obrazloženje, podnositelja zahtjeva o opsegu i specifikacijama kontrolnog nadzora i/ili ispitivanja. Ako podnositelj zahtjeva može dokumentirati neopravdanost sumnje, Savjet može odustati od zahtjeva za kontrolni nadzor i/ili ispitivanje.

Korisnik oznake ili od njega ovlašteni predstavnik dužni su biti nazočni prilikom provedbe nadzora.

Korisnik oznake obvezuje se, tijekom važenja Ugovora o pravu uporabe oznake, a u cilju nadzora nad uporabom oznake, dopustiti članovima Povjerenstva pristup u sve radne prostorije koje koristi za proizvodnju i prodaju, te bez naknade staviti na raspolaganje uzorke rakija potrebne za ispitivanje.

Troškove ispitivanja iz prethodnog stavka snosi Klaster za promociju proizvoda iz Istre.

Članovi Povjerenstva dužni su sve podatke prikupljene tijekom provedbe nadzora čuvati kao poslovnu tajnu.

Povjerenstvo je dužno sastaviti pismeni zapisnik o provedbi nadzora. Zapisnik se sastavlja u tri primjerka od kojih se izvorni ostavlja korisniku oznake, jednu kopiju zadržava povjerenstvo, a jedna se kopija dostavlja Istarskoj županiji - Upravnom odjelu za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo.

Uporaba i zaštita oznake "Istarska kvaliteta"

Članak 26.

Oznaka "Istarska kvaliteta" za liker Teranino stavlja se na grlić boce.

Tehničke podrobnosti o načinu uporabe oznake sadržane su u Elaboratu o vizualnom identitetu i Knjizi grafičkih standarda iz članka 6. ovog Pravilnika.

Članak 27.

Oznaka "Istarska kvaliteta" je registrirana u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske, kao zajednički i jamstveni žig.

Vlasnik oznake "Istarska kvaliteta" je Istarska županija.

Istarska županija zaključuje s udrugom Klaster IQ Ugovor o korištenju oznake "Istarska kvaliteta".

Udruga Klaster IQ je dužna dostaviti Istarskoj županiji - Upravnom odjelu za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo godišnje izvješće o uporabi oznake za prethodnu godinu do najkasnije 31. siječnja.

Članak 28.

Proizvođačima likera Teranino u smislu ovog Pravilnika koji podnesu zahtjev, Klaster IQ putem ugovora može dodijeliti pravo korištenja oznake "Istarska kvaliteta" za one količine likera Teranino koje udovolje kriterijima iz ovog Pravilnika.

Korisnik oznake dužan je voditi evidenciju o broju zaprimljenih i uporabljenih markica s znakom IQ.

Članak 29.

Neovlaštena uporaba oznake podliježe sudskoj zaštiti u skladu sa Zakonom o žigu (Narodne novine br. 014/2019.).

U slučaju neovlaštene uporabe oznake Savjet može zatražiti pokretanje postupka pred stvarno nadležnim sudom.

Promidžba

Članak 30.

Godišnji plan promidžbe oznake te pripadajući mu proračun donosi Klaster za promociju proizvoda iz Istre u suradnji sa Savjetom. Troškovi promidžbe idu u cijelosti na teret Klaster za promociju proizvoda iz Istre (dio sredstva koji se prikupi od korisnika oznake može se koristiti za promidžbu).

Mjere i sankcije

Članak 31.

Specijalni Savjet, na temelju prijedloga Klastera IQ i stručnog mišljenja Povjerenstva, može odlučiti o oduzimanju prava uporabe oznake, uz obrazloženje, i prije isteka važenja Ugovora u slučaju:

- uporabe oznake za liker Teranino u smislu ovog Pravilnika koji više ne ispunjava uvjete temeljem kojih je oznaka dodijeljena;
- uporabe oznake "Istarska kvaliteta" za liker Teranino u smislu ovog Pravilnika koja nisu obuhvaćena ugovorom iz članka 28.;
- nedovoljne suradnje s Povjerenstvom, odnosno sprječavanja njegovog rada;
- neispunjavanja financijskih i drugih obveza koje proizlaze iz Ugovora i ovog Pravilnika.

Protiv odluke Specijalnog Savjeta iz prethodnog stavka korisnik oznake može, u roku od 15 dana od dana primitka odluke uložiti žalbu Savjetu za dodjelu oznake IQ. Odluka Savjeta je konačna.

Korisnik oznake kojem je oduzeto pravo uporabe oznake obavezan je prestati koristiti oznaku u roku od 7 dana od dana donošenja konačne odluke, kojom se Ugovor raskida.

Pravo uporabe oznake se može oduzeti za razdoblje od najmanje godinu do najviše četiri godine, ovisno o ozbiljnosti prekršaja.

U slučaju višekratnog ponavljanja kršenja odredbi ovog Pravilnika, Specijalni Savjet može donijeti odluku o trajnoj zabrani uporabe oznake "Istarska kvaliteta".

Prijelazne i završne odredbe

Članak 32.

Svi možebitni sporovi između korisnika oznake i nadležnih tijela Sustava dodjele oznake rješavat će se sporazumno uz posredovanje Savjeta. Ukoliko se takav spor ne riješi na prethodno naveden način, rješavat će se na nadležnom sudu.

Članak 33.

U slučaju nepoštivanja odredbi ovoga Pravilnika, Istarska županija će s udrugom Klaster IQ razvrgnuti Ugovor o korištenju oznake "Istarska kvaliteta".

KLASA/CLASSE: 320-01/25-02/4
URBROJ/N:PROT: 2163-03/18-25-3
Pula – Pola, 07. ožujka 2025.

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA**

**ŽUPAN
Boris Miletić**

DOSTAVITI:

1. Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo Istarske županije,
2. Klaster za promociju proizvoda iz Istre, Tugomila Ujčića prof.2, 52 000 Pazin,
3. Pismohrana, ovdje

Skeniranjem ovog QR koda, sustav
će vas preusmjeriti na stranice
izvornika ovog dokumenta, kako
biste mogli provjeriti njegovu
autentičnost i vjerodostojnost.